

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619010209
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619010209.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD. a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Kováčovej v trestnej veci obžalovaného Q. X., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, odsek 3 Trestného zákona, o odvolaní Okresnej prokuratúry Topoľčany, proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 07.11.2019, sp. zn. 2T/47/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 26.02.2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písmeno d/, odsek 2 Trestného poriadku sa z r u š u j e napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o treste.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovanému Q. X., narodenému XX.XX.XXXX v C., trvale bytom K. č. XXX

u k l a d á:

Podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona, za nezistených poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona a nezistených priťažujúcich okolností podľa § 37 Trestného zákona, postupom podľa § 41 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, § 42 odsek 1 Trestného zákona a § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona s ú h r n ý trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona a § 49 odsek 1 Trestného zákona sa mu výkon trestu podmienene odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona sa určuje skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 odsek 2, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona ukladá obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 2 (dva) roky.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona sa r u š í výrok o treste uložený obžalovanému skorším trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/5/2019 zo dňa 05.03.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia, na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len súd I. stupňa) bol obžalovaný Q. X. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3, písm. d/ Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. j/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

v nepravidelných intervaloch približne od mesiaca august 2018 do 26.01.2019 do 21.00 hodiny, v spoločnej domácnosti v Obci K. XXX, opakovane najmä cez víkendy a pod vplyvom alkoholu, pod rôznymi zámienkami vyvolával hádky, napätie a stresové situácie, ktoré smeroval voči poškodenej Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX a jej deťom P. B nar. XX.XX.XXXX a K.B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, kde počas týchto hádok na ňu kričal, ponížoval ju, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej, že ju zabije aj s deťmi, opakovane ju fyzicky napádal, sácal, bil fackami, sledoval komu píše správy, telefonuje, musela mu ukazovať výpisy hovorov, raz ju zobudil v noci, aby mu dala heslo na telefón aby si skontroloval s kým si písala a volala, z domu deti viackrát vyhadzoval, za posledného pol roka museli deti ujsť dvakrát po vyhodení z domu z obavy, že im ublíži, naposledy dna 26.01.2019 v čase o 21.00 h, kedy poškodenej Z. X. najskôr začal vulgárne nadávať, následne začal vulgárne nadávať jej synovi maloletému K.B., nar. XX.XX.XXXX s tým, aby zmizli, lebo ich zabije načo poškodená Z. X. z dôvodu, že sa bála, že svoje vyhrážky obžalovaný naplní, vybehla von na ulicu v pyžame aj so synom K B ktorý bol len v trenírkach a tričku s bosými nohami k susedom, čím u poškodenej Z. X. vyvolával pocit napätia, stresu, vyčerpanosť, psychické problémy, pocity emočnej vyčerpanosti a u oboch deti P. B., nar. XX.XX.XXXX a K.B., nar. XX.XX.XXXX vyvolával obavy, pocity strachu, napätia, smútku a stres z toho, že im ublíži.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. nezistiac poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 Tr. zák. a zistiť priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h/ Tr. zák. postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. a § 49 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe a podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Zároveň obžalovanému podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. uložil obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov, keďže obžalovanému ukladá súhrnný trest podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 01.03.2019 sp. zn. 0T/5/2019 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Uvedeným trestným rozkazom bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu dvoch rokov, preto tento výrok súd I. stupňa prebral do svojho rozhodnutia.

Uvedený rozsudok, ihneď po jeho vyhlásení, odvolaním napadol prokurátor Okresnej prokuratúry v Topoľčanoch, pričom do zápisnice o hlavnom pojednávaní uviedol, že jeho odvolanie smeruje čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátor uviedol, že pokiaľ súd I. stupňa mimoriadne znížil trest obžalovanému s poukazom na ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s takýmto postupom nebolo možné sa stotožniť, pretože takto uložený trest je neprimerane mierny a pre tento postup neexistoval zákonný podklad. Súd I. stupňa svoje rozhodnutie o mimoriadnom znížení trestu odôvodnil tým, že poukázal na doterajší bezúhonný život obžalovaného, jeho kladné hodnotenie od zamestnávateľa, nezistené negatívne poznatky z miesta bydliska, ako aj hodnotenie z Ústavu na výkon väzby počas výkonu väzby a na postoj poškodených k osobe obžalovaného, ktorí chceli, aby sa vrátil do spoločnej domácnosti.

Použitie ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. prichádza do úvahy vtedy, ak sa má za to, že použitie zákonnej trestnej sadzby vzhľadom na pomery páchatel'a alebo okolnosti prípadu by boli pre neho neprimerane prísne, za súčasného predpokladu, že na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Vyslovil, že v danom prípade ide o závažnú trestnú činnosť spáchanú na blízkych osobách žijúcich s páchatel'om v spoločnej domácnosti, ktorí jeho správanie sa pociťovali stresujúco, ako psychické problémy, emočnú vyčerpanosť, či pocity obavy a strachu. Pomery páchatel'a pri použití ustanovenia § 39 Tr. zák. sa týkajú najmä jeho osobnostného hodnotenia, ktoré ho charakterizujú

ako objekt trestu, pričom sa vyžaduje aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorého je zjavné, že trest uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by obžalovaný pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia v obdobnej trestnej činnosti.

Zároveň poukázal na znenie ustanovení § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. s tým, že súd I. stupňa pri ukladaní súhrnného trestu nepostupoval správne, keď pri ukladaní trestu nepoužil aj ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák., pretože nebral do úvahy skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil dvoch úmyselných trestných činov, z ktorých jeden, a to žalovaný trestný čin, je zločinom.

V závere odôvodnenia odvolania navrhol zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 3 Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodnúť tak, že obžalovanému bude uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby so zaradením na výkon tohto trestu na výkon trestu s minimálnym stupňa stráženia a trest zákazu činnosti v trvaní dvoch rokov za súčasného zrušenia výroku o trestu uloženého obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 0T/5/2019 zo dňa 01.03.2019.

K podanému odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Hneď na začiatku svojho vyjadrenia uviedol, že konania, ktorého sa dopustil voči poškodeným oľutoval a za toto sa im už viac krát ospravedlnil. Uviedol, že medzi ním a poškodenou dochádzalo k hádkam, za čo poškodenej ospravedlnil a poukázal, že to nebolo iba z jeho viny. Uviedol, že hádky neboli takej intenzity aby bolo možné hovoriť o týraní. Pokiaľ pri hádkach mal mať požitý alkohol, tak tento mala požitý aj poškodená. Vo svojom vyjadrení obžalovaný poukázal na výpovede poškodenej, závery znaleckého posudku MUDr. Boženy Segedovej a závery znaleckého posudku Doc. Mgr. Art. Jaroslavy Gajdošikovej Zeleiovej PhD. ako aj uznesenie Okresného súdu Topoľčany zo dňa 07.11.2019 sp. zn. 2T/47/2019, ktorým boli zrušené zákazy uložené mu uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 12.06.2019 sp. zn. 2T/47/2019, spočívajúce v zákaze vstupu do rodinného domu v obci K. č. XXX a v zákaze styku a akéhokoľvek úmyselného priblíženia sa na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov k poškodeným. Uviedol, že spolu s manželkou a deťmi žijú v jednej domácnosti ako jedna rodina, pričom ani manželka a ani deti nemajú z neho žiadne obavy ani strach. Jeho záujmom je riadne žiť a starať sa o rodinu, pričom poukázal na to, že rovnako on ako aj manželka a deti chcú, aby boli spolu ako rodina. Nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorého uloženia sa podaným odvolaním domáha prokurátor by sťažil možnosť jeho resocializácie po návrate z výkonu trestu, považoval ho za neprimerane prísny a z hľadiska budúcej resocializácie za kontraproduktívny. Trest navrhovaný prokurátorom by bol trestom nielen pre neho ale aj pre jeho najbližších. V závere písomného vyjadrenia navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí poukázal na písomné dôvody odvolania, na ktorých v plnom rozsahu zotrval a ktoré na verejnom zasadnutí žiadnym spôsobom nedoplnil a ani nezmenil. Navrhol mu vyhovieť v plnom rozsahu tak ako bolo uvedené v petite písomného odôvodnenia odvolania.

Poškodená prítomná na verejnom zasadnutí uviedla, že vo veľkej časti čo sa stalo je aj jej vinou, pretože chcela obžalovaného vyprovokovať, keď podala trestné oznámenie a keď toto chcela stiahnuť už sa to nedalo. Uviedla, že s obžalovaným si to všetko vysvetlili, pokiaľ bol vo väzbe navštevovali ho a po prepustení z väzby bol neskôr zrušený aj jeho zákaz priblížiť sa k nim a tým im bola daná šanca žiť spolu. Spolu s obžalovaným sa deťom ospravedlnili. V závere uviedla, že by chcela, aby im bola daná ešte šanca.

Obhajca obžalovaného poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora nad rámec ktorého uviedol, že sa stotožnil s odvolaním prokurátora v časti týkajúcej sa ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák., avšak nestotožnil sa s tým, že v prípade obžalovaného nemalo byť použité ustanovenie § 39 Tr. zák. Čo sa týka poľahčujúcich okolností, v prípade obžalovaného malo byť prihliadnuté na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j/ Tr. zák. Čo sa týka priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písm. h/ Tr. zák. poukázal na ustálenú súdnu prax podľa ktorej keď v prípade aplikovania ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. sa na túto priťažujúcu okolnosť prihliada, pretože tá istá skutočnosť nemôže byť na ťarchu obžalovaného použitá dva krát. V prípade obžalovaného tak prevažuje pomer poľahčujúcej okolnosti nad priťažujúcimi okolnosťami a trest mal byť ukladaný aj za použitia § 38 ods. 3 Tr. zák. Opätovne poukázal na dobu, ktorá uplynula od prepustenia obžalovaného z väzby po podaní obžaloby, keď od toho času žije s rodinou a s oboch strán je snaha žiť spolu ako rodina. Obžalovaný má snahu zabezpečiť rodinu a to nielen svojou prítomnosťou ale aj finančne, o čom predložil pracovnú zmluvu. Navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora, ako aj na skutočnosti, uvádzané jeho obhajcom na verejnom zasadnutí. Žiadal, aby mu bola daná šanca.

Krajský súd, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorom, preskúmal podľa § 317 ods.1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, proti ktorému mohol odvolateľ podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné.

Odvolací súd na odklade odvolanie prokurátora smerujúceho len čo do výroku o uloženom treste obžalovanému preskúmal napadnutý rozsudok súdu I. stupňa v tomto rozsahu.

Súd I. stupňa pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery správne vychádzal z kritérií, uvedených v § 34 Tr. zák. a pri rozhodovaní vychádzal nielen z okolností prípadu, ale aj prihliadal na osobu páchatela. Čo sa týka osoby obžalovaného, tu súd I. stupňa správne poukázal na jeho doterajšiu bezúhonnosť, kladné hodnotenie od zamestnávateľa, nezistené negatívne poznatky o jeho osobe z miesta bydliska a správne poukázal aj na hodnotenie z ÚVV z doby počas výkonu väzby. Obžalovaný bol počas prípravného konania vo väzbe a po podaní obžaloby bol prepustený na slobodu za uloženia probačného a mediáčného dohľadu nad jeho správaním sa a súčasného uloženia povinností a obmedzení. Rovnako ako súd I. stupňa, aj odvolací súd prihliadal na postoj obžalovaného k poškodeným a opačne, keď bolo preukázané (a to aj tvrdením samotnej poškodenej na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom), že obžalovaný s poškodenými žijú v spoločnej domácnosti a naďalej fungujú ako rodina, pričom obžalovaný finančne zabezpečuje fungovanie rodiny. V tomto smere ide o špecifický prípad kedy si strany v konaní navzájom odpustili a snažia sa viesť nový život. V tomto smere preto odvolací súd považoval postup súdu I. stupňa za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. za správny, keď prihliadal nielen na osobu páchatela ale aj na potreby poškodených, ktorí už pobyt obžalovaného vo väzbe vnímali ako značný zásah do života ich rodiny. Súd I. stupňa v prípade obžalovaného postupoval v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1 a § 41 ods. 1 Tr. zák. keď mu ukladal súhrnný trest odňatia slobody za súčasného zrušenia výroku o treste uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/5/2019 zo dňa 01.03.2019. Keďže obžalovanému ukladal súhrnný trest za podmienok uvedených v Trestnom zákone, mal mu ukladať trest aj za použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. tak ako na to správne poukázal prokurátor v podanom odvolaní. Súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody za dva úmyselné trestné činy, z ktorých práve prejednávany prípad bol právne kvalifikovaný ako zločin a tak mal zvýšiť hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody najprísnejšie trestného činu o jednu tretinu. Súd I. stupňa sa dopustil ďalšieho pochybenia, keď v prípade obžalovaného konštatoval existenciu priťažujúcej okolnosti, uvedenej v § 37 písm. h/ Tr. zák. V prípade ukladania súhrnného trestu je síce pravdou, že obžalovaný tak spáchal viac trestných činov, avšak s poukazom na skutočnosť, že obžalovanému bol ukladaný trest odňatia slobody za použitia ustanovenia § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. na túto priťažujúcu okolnosť nebolo možné prihliadať.

Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutej časti rozsudku súdu I. stupňa dospel k záveru, že v prípade obžalovaného nie je možné prihliadnuť na žiadnu z poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, uvedených v § 36 a § 37 Tr. zák. Keďže prejednávanej trestnej činnosti sa dopustil skôr ako bol súdom I. stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, bolo potrebné pri ukladaní trestu použiť ustanovenie § 42 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na zásady uvedené v § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., keďže mu bol ukladaný súhrnný trest odňatia slobody za dva úmyselné trestné činy, z ktorých jeden je zločinom spáchaných dvoma skutkami. Za použitia uvedených ustanovení mala byť zákonom stanovená trestná sadzba uvedená v § 208 ods. 3 Tr. zák. (7 až 15 rokov) upravená na 7 rokov až 20 rokov. Pokiaľ by obžalovanému vzhľadom na všetky hore uvedené skutočnosti bol ukladaný trest odňatia slobody v tomto rozpätí, takto uložený trest by bol nielen pre páchatela, ale aj pre jemu blízke osoby neprímerane prísny. Preto aj odvolací súd pristúpil k použitiu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom upriamil pozornosť predovšetkým na osobu obžalovaného, ako aj na skutočnosti, ktoré nasledovali po jeho prepustení z väzby. Súd I. stupňa uložil obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s podmienčným odkladom za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním sa obžalovaného v skúšobnej dobe za určenej skúšobnej doby v trvaní 3 rokov. Aj odvolací súd sa stotožnil s tým, že v prípade obžalovaného je postačujúci trest výchovný. Tak ako súd I. stupňa, aj odvolací súd bol toho názoru, že v prípade obžalovaného je potrebné v rámci skúšobnej doby s probačným dohľadom uloženie obmedzenia, spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov, keďže trestnej činnosti sa prevažne dopúšťal pod vplyvom alkoholu. Keďže obžalovanému bol ukladaný súhrnný trest, zároveň

mu bol zrušený aj výrok o treste uložený skorším trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/50/2019. V tomto smere odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že bolo potrebné uviesť ako dátum vydania trestného rozkazu deň, kedy bol tento trestný rozkaz doručený obžalovanému, teda deň 05.03.2019 s poukazom na § 353 ods. 8 Tr. por., pretože trestný rozkaz má povahu odcudzujúceho rozsudku a účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému. Keďže trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. OT/50/2019 zo dňa 05.03.2019 bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 2 rokov, tento trest bol prenesený do tohto rozsudku.

S poukazom na všetky hore uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.